

2. LIFE delavnica za pisanje projektnih prijav

11. in 12. marec 2026

Sinergije, trajnost, ponovljivost, nadaljnja uporaba rezultatov

Jurij Škrokov, MOPE

Kratka razlaga pojmov

SUSTAINABILITY (*TRAJNOST*)

- Drevo raste tudi po tem, ko ga nehate zalivati

REPLICABILITY (*PONOVLJIVOST*)

- Drugi ljudje vidijo, kako ste posadili drevo in se odločijo, da bodo na svojem vrtu posadili svoje drevo z lastnimi semeni.

EXPLOITATION (*NADALJNJA UPORABA REZULTATOV*)

- Semena svojega drevesa aktivno delite (ali jih celo prodajate), tako da lahko drugi gojijo isto vrsto drevesa, ne da bi jim bilo treba iskati lastna semena.

SYNERGIES (*SINERGIJE*)

- V krošnjah gnezdijo ptice, drevo pa zagotavlja senco in absorbira CO₂

Prej / Zdaj

- MAWP 2018-2020

Award criteria		Minimum pass score (*)	Maximum score
EU added value:			
3	Extent and quality of the contribution to the specific objectives of the priority areas of the LIFE sub-programme for Environment	10	20
4	Sustainability (continuation, replication, transfer)	8	15
	Overall (pass) score	50 (*)	
Bonus			
5	Contribution to the project topics	—	0 or 5 or 10
6	— Synergies (including multipurpose and integration/complementarity (max. 8 points), Green Public Procurement (max. 1 point), Ecolabel (max. 1 point), and uptake EU-research results (max. 1 point)) — Transnational (max. 4 points)	—	15

- MAWP 2025-2027

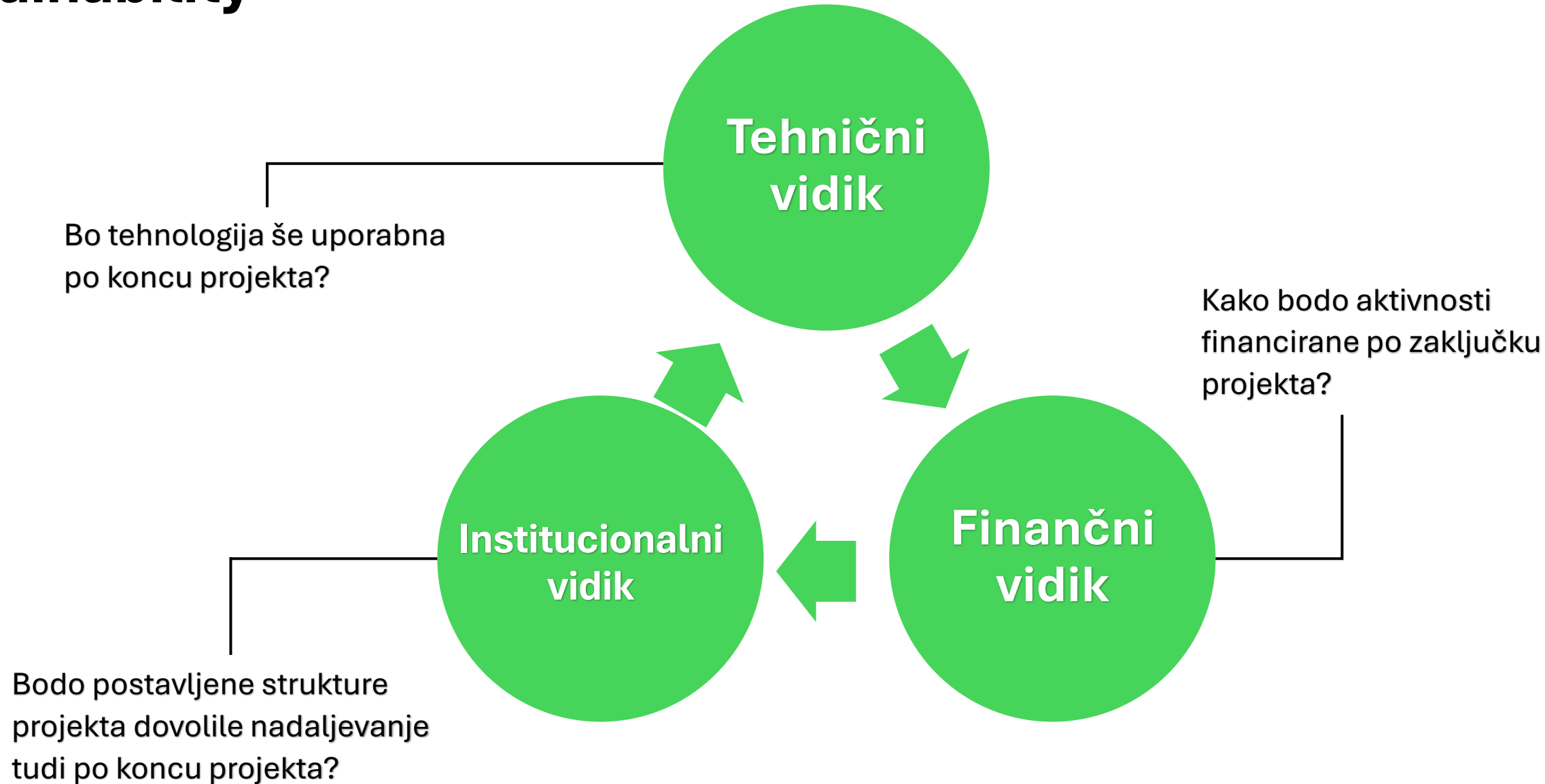
1. Relevance (0-20)

- Extent to which the project offers co-benefits and promotes synergies with other policy areas relevant for achieving environment and climate policy objectives.

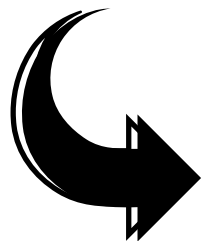
3. Impact (0-20) x 1,5

- Sustainability of the project results after the end of the project.
- Potential for the project results to be replicated in the same or other sectors or places, or to be up-scaled by public or private actors or through mobilising larger investments or financial resources (catalytic potential).
- Quality of the measures for the exploitation of project results.

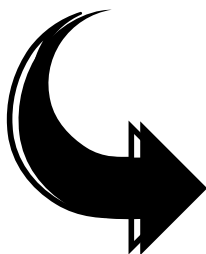
Sustainability

Sustainability

DOLGOROČNI UČINEK

Pokažite, **KAKO** se bodo prizadevanja projekta ohranila po koncu projekta

Jasno opišite:

Kdo?

Kako?

**Od kod se bo
črpalo vire?**

💡 Projekt je trajnosten, če se njegov učinek nadaljuje brez dodatnih sredstev EU.

Kako zagotoviti trajnost?

V ČASU PRIPRAVE PROJEKTA:

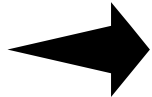
- V projekt povabiti partnerje, ki lahko zagotovijo trajnost preko svoje redne dejavnosti
- Zagotoviti podporo lokalnih skupnosti
- Že med načrtovanjem aktivnosti imeti v mislih, kako se bodo te aktivnosti nadaljevale po koncu projekta

V ČASU IZVAJANJA PROJEKTA:

- Vključiti lokalne prebivalce in deležnike
- Pripraviti systemske rešitve
- V načrt zagotavljanja trajnosti zapisati konkretne ukrepe

Section 2.3 (Sustainability of project results), 2.4 (Exploitation of project results), & Section 2.5. (Catalytic potential: Replication and upscaling)

Kriterij ocenjevanja

Award criteria 3: Impact

Sustainability of the project results after the end of the project AND Quality of the measures for the exploitation of project results AND Potential for the project results to be replicated in the same or other sectors or places, or to be up-scaled by public or private actors or through mobilising larger investments or financial resources (catalytic potential).

Assessment of the rationale AND actions for the continuation and replication in different forms (simple continuation, up-scale, transfer):

CONTINUATION AND REPLICATION

- *Assess and describe the strategy to sustain, exploit, and upscale project results after the project ends through the maintenance and continuation of the project activities (distinguish between what happens during the project and what happens afterwards);*
- *Assess and describe the actions for a wider transfer and replication of the demonstrated solution/technology/product within the sector, or to other sectors or places (Catalytic potential) (distinguish between what happens during the project and what happens afterwards);*
- *Describe the context (e.g., coverage and market size), stakeholders (e.g.: customers, users etc.) and the resources for such strategy/actions. For close-to-market projects: be more specific in the description of the context (e.g.: actual and potential market size, features of the targeted segments, competition, market and regulatory barriers, etc.) and analyse the economic feasibility of the proposed solution;*

Section 2.3 (Sustainability of project results), 2.4 (Exploitation of project results), & Section 2.5. (Catalytic potential: Replication and upscaling)

Kriterij ocenjevanja

Award criteria 3: Impact

Sustainability of the project results after the end of the project AND Quality of the measures for the exploitation of project results AND Potential for the project results to be replicated in the same or other sectors or places, or to be up-scaled by public or private actors or through mobilising larger investments or financial resources (catalytic potential).

SOUNDNESS AND AMBITION

- *Confirm the overall soundness, credibility, and ambition of the approach for sustaining the actions, including necessary resources available / continued financing secured;*
- *Confirm the existence of the mandatory WP ‘Sustainability, replication and exploitation of project results, the existence of the mandatory WP ‘Monitoring and evaluation’ for SAP-NAT, and the existence of the mandatory deliverables: exploitation plan including replication component / business plan including replication component.*

Replicability

Ali je mogoče pristop projekta kopirati ali prilagoditi v drugih regijah, sektorjih ali kontekstih?

Nasveti za projekte:

Zagotovite jasne smernice ali metodologije, ki jih lahko uporabijo drugi

Inovacije projekta naj ne bodo preveč specifične

Vključite deležnike iz različnih regij

Cilj je doseči
„COPY + PASTE“
uspeh projekta

Exploitation of project results

Čim bolj izkoristiti ugotovitve, izdelke ali tehnologije projekta. Vključuje potenciranje (up-scaling), komercializacijo ali vključevanje rezultatov v politike.

Nasveti za projekte:

Opredelite potencialne uporabnike rezultatov projekta in z njimi sodelujte

Zagotovite, da so rezultati dostopni in uporabni

Pokažite načrt za nadaljnji razvoj ali komercializacijo

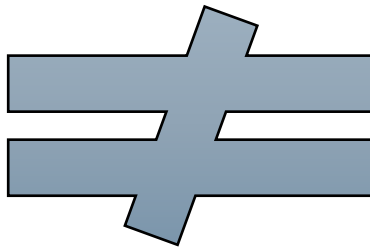
Aktivni pristop k širšem sprejetju rezultatov

Primerjava

EXPLOITATION	REPLICABILITY
Kako bodo drugi uporabili ali izkoristili rezultate vašega projekta?	Ali je ta projekt mogoče zlahka ponoviti drugje?
Ali boste ustvarili orodja za aktivno širjenje rezultatov?	Obstajajo jasna navodila, najboljše prakse in izkušnje, ki jih lahko drugi uporabijo?
Ali boste neposredno usposabljali druge ali sodelovali z oblikovalci politik, da bi vključili svoje rezultate?	Ali boste svoje metode dokumentirali, da se bodo lahko drugi učili?

Pomembno!

**REPLICABILITY AND
EXPLOITATION**

**COMMUNICATION AND
DISSEMINATION**

Zgolj komuniciranje napredkov projekta ni
ustrezna strategija ponovljivosti in nadaljnje
uporabe rezultatov

Potrebno je vložiti več truda!

Primeri v praksi

LIFE AgriAdapt (LIFE15 CCA/DE/000072)

Cilj:

Pomagati evropskim kmetom pri prilagajanju na podnebne spremembe s spodbujanjem trajnostnih kmetijskih praks.

Exploitation of project results:

Njihove ugotovitve so bile vključene v razprave o kmetijski politiki na nacionalni ravni in na ravni EU, kar je vplivalo na prihodnje ukrepe skupne kmetijske politike (SKP).

Replicability:

Projekt je v štirih različnih podnebnih območjih preizkusil na podnebje odporne kmetijske tehnike in dokazal, da bi lahko podobne metode delovale po vsej Evropi.

Primeri v praksi

LIFE Straw (LIFE15 CCA/DE/000072)

Cilj:

Zmanjšati okoljski odtis gradbeništva z razvojem izolacijskih plošč na osnovi slame kot trajnostne alternative.

Replicability:

- Projekt je dokazal, da se lahko slamnate plošče uporabljajo kot alternativa običajni izolaciji, koncept pa je mogoče uporabiti v kateri koli državi z ustreznimi viri slame.

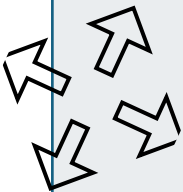
Exploitation of project results:

- Projektna skupina je sodelovala z industrijskimi panogami pri komercializaciji plošč in vključila rešitev v standarde za zeleno gradnjo.
- Rezultati projekta so vplivali na politike krožnega gospodarstva EU in s tem spodbudili uporabo materialov na biološki osnovi.

Synergies

1. Sinergije z drugimi področji politike EU

Nasveti:

Razmišljajte širše - projekt ne deluje izolirano

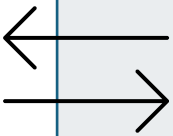

Sodelujte z deležniki iz različnih sektorjev

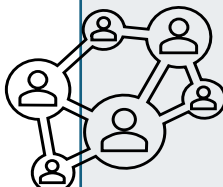

Kako bo vaš projekt podpiral druge politike EU?

2. Sinergije z drugimi podprogrami LIFE

Ugotovite, kje se projekt prekriva z drugimi podprogrami

Sodelujte s projekti drugih podprogramov za izmenjavo informacij

Kriterij ocenjevanja

Award criteria 1: Relevance

Section 1.8 (Synergies and co-benefits with other EU policy areas)

Extent to which the proposal offers co-benefits and promotes synergies with other policy areas relevant for achieving environment and climate policy objectives.

Assessment of synergies with non-LIFE policy areas, as presented by the applicants:

- *Confirm the identification of non-LIFE policy areas;*
- *Assess the extent to which the applicants have identified and described synergies with such policy areas, supported by clearly identified activities/tasks to address such other policy areas, including the extent and quantification of the contribution.*

Kriterij ocenjevanja

Award criteria 5: Bonus points -
EU added value

Section 1.7 (Synergies and co-benefits with other LIFE sub-programmes)

The proposal offers exceptional synergies and promotes significant co-benefits between LIFE sub-programmes.

Identification and confirmation of exceptional synergies/co-benefits between the proposed project activities and project impact and other LIFE sub-programmes, including confirmation of a clearly quantified contribution to such synergy. The synergy / co-benefit must be described and justified by the applicants themselves.

Kriterij ocenjevanja

Award criteria 5: Bonus points -
EU added value

Section 1.5 (Upscaling results of other EU funded projects)

The proposal substantially builds on or up-scales the results of other EU funded projects.

- Confirm if the project substantially builds on previous results of any EU funded project (not just H2020). The proposal should clearly describe and justify how such previous results will be used in the LIFE project, including sufficient evidence of and added value to the new project.

Primeri iz prijavnic

1.8 Synergies and co-benefits with other EU policy areas

„Naš projekt je usklajen s strategijo EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 in akcijskim načrtom za krožno gospodarstvo.

Z obnavljanjem habitatov in zmanjševanjem količine odpadkov prispevamo k evropskim okoljskim ciljem. Sodelovali bomo tudi z deležniki iz sektorja recikliranja in oblikovalci politik, da bi zagotovili skladnost z ustreznimi strategijami EU.“

- **Preveč splošno:** v prijavnici so samo našteje politike EU, ni pa pojasnjeno, kako jim projekt prispeva.
- **Brez konkretnih ukrepov:** Ni omenjenih konkretnih aktivnosti (npr. srečanj, političnih dialogov, načrtov sodelovanja).

Primeri iz prijavnic

2.3 Sustainability of project results

„Po koncu projekta pričakujemo, da bodo lokalni organi vzdrževali obnovljene habitate. Če bo potrebno, bomo poiskali tudi dodatna finančna sredstva.“

Preveč nejasno:

- Ne pojasnjuje, kdo bo odgovoren za financiranje, kako se bo financiralo vzdrževanje, manjka konkretni načrt financiranja.
- Ni zaveze lokalnih organov.
- Ni načrta upravljanja po koncu projekta.

Primeri iz prijavnic

2.4 Exploitation of project results

2.5 Catalytic potential: Replication and upscaling

„Svoje ugotovitve bomo delili v končnem poročilu in ga objavili na spletu.

Druge organizacije lahko uporabijo našo metodologijo, če jih to zanima. Ob koncu projekta bomo organizirali tudi konferenco, na kateri bomo predstavili svoje rezultate. Te lahko drugi uporabijo za svoje namene.“

- **Preveč pasivno:** Samo objava poročila in upanje, da ga bodo drugi uporabili, ni strategija replikacije.
- **Preskromen opis poteka prenosa znanja:** Boste to dosegli s smernicami, usposabljanji, partnerstvi?
- **Ni informacij o ciljnih skupinah:** Kdo točno bo uporabljal te rezultate?

Ključne ugotovitve

- Poskrbeti morate za nadaljevanje učinkov vašega projekta tudi po zaključku
- Projekt mora imeti potencial za ponovitev drugje, ali pa možnost nadaljnje izrabe njegovih rezultatov
- Razmišljajte širše – vaš projekt mora ustvarjati sinergije z drugimi področji